

Nr 2176

av herr Norrby i Åkersberga

i anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1973:162 med förslag om nya regler för allmän fastighetstaxering, m. m.

Särskilda problem vid den allmänna fastighetstaxeringen är förknippade med fastigheter vilkas framtida utnyttjande i väsentlig mån påverkas av den fysiska riksplaneringen och därav föranledd lagstiftning. Liknande svårigheter kan inställa sig vid taxering av fastigheter som omfattas av inskränkningar i utnyttjandet till följd av förordnanden enligt t. ex. naturvårdslagen. Något egentligt marknadsvärde torde, bl. a. på grund av det ringa antalet fastighetsöverlåtelse, inte kunna påvisas. För fastighetsägaren kan fastigheten snarare bli en ekonomisk belastning än en tillgång. Många gånger har en sådan fastighet sedan länge varit åsatt ett högt taxeringsvärde, baserat på en osäker förväntan om framtida exploatering, som med nu gällande lagstiftning inte längre är möjlig. Detta kan gälla såväl jordbruksfastighet som annan fastighet. Innebörden är att fastighetsägaren fått betala skatt på ett värde som inte längre existerar och som i realiteten kanske aldrig existerat. I samband med den nu aktuella allmänna fastighetstaxeringen måste missförhållanden av nu antytt slag elimineras.

Särskilt väl kan de ovan diskuterade förhållandena illustreras med exempel från Stockholms läns skärgård. Genom den stora och sannolikt bestående efterfrågan på fritidsfastigheter är dessutom marknadsvärdet här mycket högt för permanentbebodda fastigheter, vilket leder till högre boendekostnader än i andra glesbygdsområden. Om inte särskilda åtgärder vidtas, kan markägande skärgårdsbor komma att drabbas på ett orimligt sätt av den förestående fastighetstaxeringen. Genom ändringar under senare tid i bl. a. byggnads- och naturvårdslagstiftning har många av dessa markägare fått vidkännas sådana begränsningar i nyttjanderätten till sin mark att de, särskilt mot bakgrund av de ytterst restriktiva ersättningsregler, som numera gäller, upplever sig vara utsatta för konfiskatoriska åtgärder. Det kan rimligtvis inte vara enskilda markägares uppgift att, utan ersättning och ofta med betydande direkta eller indirekta kostnader, tillhandahålla mark för bl. a. det rörliga friluftslivet och den vetenskapligt-kulturella naturvården. Den uppgiften måste åvila samhället som ett av dess viktigaste åtaganden.

Det finns exempel på obebyggda, färdigbildade fastigheter som vid byggnadslovsprövning nu visar sig inte medföra någon byggnadsrätt och därmed blir värdelösa eller näst därintill för ägare. Genom de höga taxeringsvärdena för vissa fastigheter i skärgården kan ägare på grund av förmögenhetsgränserna för erhållande av bostadstillägg gå miste om sådant, trots att fastigheten inte ger någon avkastning utan enbart

kostnader. Jordbruksfastigheter med mycket lågt eller inget avkastningsvärde men med ett eventuellt framtida exploateringsvärde, som helt är beroende av en kommande prövning, kan vid taxeringen komma att åsättas ett övervärde, som tvingar ägaren att avyttra fastigheten. I vissa skärgårdsområden har under senare år inrättats naturreservat, angelägna och riktiga från samhälleliga utgångspunkter men i strid med markägares önskemål. För markägare har fastigheter därigenom blivit praktiskt taget värdelösa. I sådana fall bör givetvis intrångsersättning utgå, men dessutom bör övervägas om fastigheterna skall undantas från skatteplikt i de fall varken marknadsvärde eller avkastningsvärde med säkerhet kan påvisas.

De påvisade förhållandena i Stockholms läns skärgård är av sådan art att fastigheter i detta område bör taxeras i gemensamt taxeringsdistrikt. Motivet härför är bl. a. att omvända förhållanden råder gentemot dem som i propositionen anförs för vissa områden i Stockholmsregionen (s. 360–361).

Med hänvisning till det anförda hemställer jag

att riksdagen vid behandlingen av propositionen 1973:162 beslutar uttala

1. att fastigheter i Stockholms läns skärgård bör taxeras i gemensamt fastighetstaxeringsdistrikt,
2. att konsekvenserna för marknadsvärde och avkastningsvärde av den fysiska riksplaneringen och därav föranledd lagstiftning särskilt skall beaktas vid den allmänna fastighetstaxeringen.

Stockholm den 23 november 1973

SÖREN NORRBY (fp)

i Åkersberga

